

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy czentimetrynyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

BEKESZTŐI KÖRÖK
Belmagyar-utca 27-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona.
Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adhatnak vissza.

Az igazgatók.

Közönséges felfogás szerint azokat nevezik politikai igazgatóknak, kik a néptömeg elé állnak s ezt cselekvésre ragadják. Gyűjtő szikráknak nevezhetők inkább őket, kik a főhalmazott anyagot keresik össze, hogy tüzet gerjesszenek.

Magyarországon a politikai igazgatók mindig a kormányok voltak, mert a mohácsi vész óta mindig idegen befolyás alatt állottak. — Ez a nehéz átok átszállott korunkra is. Szabad nemzet volnánk, alkotmányos nemzet volnánk s mégis azt kell tapasztalunk, hogy mihielyt szabadságról, mihielyt igazi alkotmányosságról van szó, azonnal akadályokra találunk. Bátor nemzet volnánk, s mihielyt nemzeti érzelmeink, nemzeti hálánk kifejezésére kerül a sor, elvész bátorságunk, az illeten redői közé buvunk. A nemzet, a királyi kormány képviselőitől elhagyatva, ünnepl a névtelen hősök haláltünetpét. A névtelen hősök emléke előtt, a nemzet névtelen tagjai borulnak le.

Magyarok Istene! esdve kérünk, hallgasd meg kérésünket s ne vedd észre, ne ródd föl nemzetünk bűnét az a sokféle, tengenyi hazugságot, melynek leple alatt annyian maradtak távol a magyar nemzet legszebb ünneptől. Te tudod legjobban, hogy e földi nagyságok törpe lelkek, kicsiny hitűek, a kik ott látják a nemzet veszedelmét, a hol jövőd nagyságának legszebb hajtása mutatkozik.

Nem tudják ők, mit cselekesznek. Az a szorongató érzélem, mely a szívüket facsarja távolmaradásuk miatt, szolgáljon engesztelő áldozatul. — Nem tudják, hogy ők szerencsétlen igazgatók a kiengesztelődött király, a kibékült nemzet ellen. — Nem tudják, hogy ismét ázni kezdik azt a tatóngó irt, mely egykor oly átkozottul választá el a nemzetet a dynastiától. Ki fogja elfelejteni a magyar nemzeti ünnep arcuzat átását, a magyar kormány részéről? Ki hiszi el, hogy van mármagyar kormány, mely minden körülmények között magyar mer maradni? Kinek nem fáj Magyarországon, hogy merészség kell ahhoz, ha valaki magyar akar lenni?

Jegyeztek meg urak, hogy rosszat cselekedtetek; hogy a nemzet bizalmát megingattátok; hogy a forrongó közvélemény elítél, mert balga félénkségekkel, mint a magyar nemzetnek látható fejei, a második ezer év küszöbén, ország-világ előtt állítottátok ki bizonyítványt arról, hogy Magyarország még nem magyar, nem önálló, nem független még akkor sem, midőn saját dicsőségét ünnepli.

Izgatók vagytok. A nemzet nem feleli ezt el nektek.

K - n.

Politikai hírek.

A kormány nyári munkaprogramja. A „Pol. Corr.” egy budapesti tudósítása szerint a magyar kormány a képviselőház nyári szünetét arra fogja felhasználni, hogy véglegesen megszervezze a kötelező polgári házasságról szóló javaslatot, továbbá a községi törvényt és a közigazgatási bíróságról szóló javaslatot. Azonkívül kidolgozzák a költségvetési javaslatokat 1894-re. A legutóbbi parlamenti campagne alatt a kormány meggyőződött arról, hogy bizton támaszkodhatik a szabadelvű pártra és ezért abban a helyzetben van, hogy nagyobb nyugalommal foghat-e munkálathoz, mint azelőtt.

A függetlenségi pártból az elfordult nézet eltérése és a pénteki leszavazásért Eötvös Károly hűvel egytt kilépett. Kiléptek: Eötvös Károly, gr. Károlyi Gábor, Fornszeck Sándor, Kiss István, Madarász József, Bornemisza István, Beniczky Árpád, Sturmman György, Konkoly Thege József, Hentaller Lajos, Luby Géza, Nagy Gyula, Thaly Kálmán, Horváth Ádám, Ilyés Bálint. A kilépettek külön kört fognak alakítani.

A függetlenségi párt újjaszervezése.

— Eredeti tudósítás. —

Budapest, május 20.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt, a pártszervezés ügyében tegnap este 6 órakor tartotta első értekezését. Helfy Ignác elnökelt az értekezleten, mely viharosan igérkezett ugyan, de minden vihar nélkül mult el, habár 6 óráig est tiz óráig is tartott.

Az ülésen mindenekelőtt Kun Miklós felolvasta a már ismeretes levelet, melyben Eötvös 20 hiva bejelenti, hogy a pártkörből kilépnek. Az értekezlet a kilépést sajnálatl veszi tudomásul.

Ezután felolvasták Justh Gyulának távirátát, melyben tudatja, hogy az elnökséget köszönettel elfogadja, mihielyest egészségi állapotja engedi, feljön a fővárosba, hogy a pártot vezesse. Majd Helfy nagyszabású beszédben fejtegette a jelenlegi politikai helyzetet, s a párt álláspontját a kormánnyal szemben, s végül hangsúlyozta, bár sajnálja a nyílt jeles erő kilépését a pártból, mégis a párt megmarad álláspontja mellett, de jövőben fokozottabb erővel fog küzdeni elveinek megvalósításáért. Felolvasta Kossuth Lajos telegrammját, melyet hozzá intézett, kérve, béküljön ki bár áldozatok árán is a kilépett tagokkal.

A táviratot közlik a kilépettekkel. Helfy szellemében szölk Polónyi, Szederkényi, Visontai, Pázmány stb. s végre elhatározták, hogy a párt megtartja mostani elnevezését, de a kilépettek proklamációjára proklamációval felel, melyben ismertetni fogják, hogy a párt álláspontja nem változott. E proklamáció megismerésére hét tagu bizottságot küldtek ki, mely rögtön meg is szövegzte, s Polónyi felolvastán, a párt azt elfogadta. Ezt a proklamációt 50,000 példányban fogják kinyomtatni és a nép közt szétosztani. Végül egy kilenc tagu végrehajtó bizottságot küldtek ki, mely a párt újjaszervezése tárgyában javaslatot fog kidolgozni. Az ülés ezzel véget ért.

A budai honvédszobor leleplezése.

(Az Ellenzék eredeti tudósítása.)

Budapest máj 22.

Huszonegy év gyümölcse áll előttünk a ragyogó nap sugarainak fényétől övezve. Bátor hős nap tekintettel, fölötté angyal arccal a lelkesítő génius. Lent lábaiknál hervadhatatlan babérok özőne; a koszorúk virágos ezrei, körülöttük a mult elő emlékei az agg honvédek és a jeles ivadékok ezrei. Sebb, impozánsabb képet alig láthatott elő ember.

A díszterem minden ház a Májláth féle ház kivételével, amelyben most Jenő főherczeg lakik, virágok, szőnyegek, zászlók özőnével volt takarva. Két sorban hosszú póznákra voltak téve a megjelent megyék felirásos cimerei. A lánchídól az alaguton, Aibrecht ut, Bécskapu uton lovas rendőrök állottak díszben, lassanként eresztgetve át a vashídon az özőlő közönséget. Minden vonalon tengenyi nép ünnepi díszben, ünnepi hangulat. Közöttük egy-egy csapat öreg honvéd az elmúlt szebb napok ócska egyenruhájában, fegyvereivel trombitákkal, dobokkal élőkön a csapatokban lógó selyem zászló.

A siklóal valóságos harc folyt az elsőségért, a Dunán a propelleres süllyeszték a tömeg alatt, a lánchíd hajlongott, a tömérdék fogat és járólakó alatt. Buda élénk, újra élt, mint egykor máj. 21-én, 44 évvel ezelőtt.

A szobor előtt díszruhás rendezők futkostak fel s alá, hogy helyére állíthassák a küldötteket. A talapat mögötti széksorokon száz meg száz asszony, leány ült. Néha dobszó lassu üteme, később szokatlan ütemű trombita hangja, majd egy-egy éljen hangzott, amint a honvédek megjöttek vagy a koszorukat hozó küldöttek átadták a koszorúkat a névtelen hősöknek.

Pontban tizenegy órakor felhangzott az éljen az ezernyi torokból. megérkezett mindenki, akit vártak.

A honvédek gylete között az Abauj Kassai, Alsófehérmegyei, Aradi, Alsó-Kubini, Bajai, Baranyamegyei, Bars, Beregmegyei, Biharmegyei és Nagyvárad, Borsód, Brassó,

Csanád, Csongrádmegyei, Makói, Csikszereadi, Debreczeni, S ékesfehérvári, Gyöngyösi, Győri, Hajdunánási, Heves, Hontmegyei, Jászkerületi, Kalocsai, Kolozsvári, Torna, Vas, Komáromi, Szolnokmegyei, Versetzy, Zalamegyei Szentesi, Zilahi, Veszprém, N.-Kőrös, Nyitra, Pozsony, Sopronmegye, Szegedi, Szentjési, Temesmegye.

A megyék közül: Arad, Bihar, Békés, Bereg, Csanád, Csongrád, Csik, Győr, Heves, Háromszék, Hunyad, Jász-Kun-Szolnok, Torontál, Bács-Balogh, Kis-Küküllő, Sopron, Komárom, Abauj, Torna, Pozsony, Liptó, Nyitra, Harsány, Veszprém, Pest, Nógrád, Szepes, Somogy, Szabolcs, Szatmár, Tolna, Vas, Zala, Zolyom megyék.

A városok közül: Arad, Baja, Budapest, Debreczen, Győr, Hódmező-Vásárhely, Kecskemét, Komárom, Losonoz, Lugos, Pozsony, Sopron, Szatmár, Szeged, Székesfehérvár, Zombor, Cegléd, Deés, Eger, Fegyverhaza, Halas, Jászberény, Karczag, Déva, N.-Kőrös, N.-Szombat, Barany, Szentos, Szombathely, Vác, Zenta, Szabadka, Hajduböszörmény, Körömcz-bánya, NagyKároly, Pécs, Nagyvárad, Kolozsvár, Fiume.

A képviselőház részéről Bánffy vezetése alatt 200-nál több képviselő. A nemzeti párt Apponyival élén teljes számban az Ugron párt Ugron Gáborral, a függetlenségiak közül a Polónyisták, Eötvös maga nem jelent meg.

Az ünnepélyt Degré Lajos a szobor végrehajtó bizottság elnöke nyitotta meg, jelt adva az ünnepély megkezdésére.

A budai dalárda elénekelt a Hymnust.

Ezután dr. Szénássy Sándor ismertette a szobor létesítésének történetét. Menynyí fáradsággal, küzdelemmel, garaszkodással tudták a néptől összeszedni a filléreket. Nem magánúok, nem főpapok adománya e szobor, hanem a nép verejtékéből került ki. A nemzet adománya, nézve, gyönyörködjen a nemzet benne a Névtelen Hősök emlékében! (A lepel lehullt a szoborról.) Leirhatatlanul megható jelenetet, öreg honvédek sirva borulnak egymásra, a nép viharos éljenzései közt. Az ablakokból zászlókat, kendőket lobogtatnak, mindenki meghatottan szemléli a remek szobrot. Szénássy hosszú szünet után folytatja beszédét. Bemutatja a szobor zseniális alkotóját Zala Györgyöt.

Degré Alajos következett volna szó-lásra. Hosszasan áll a tribünön, könnyezik, s csak tördelve beszél. A közönség nyugodtan állja a melet, nem türelmetlenkedik. Az öreg író végre így szól: Nem beszélhetek, nem szólhatok. Csak áldom az elhunyt bajtársak emléket, éljenek azok bennünk, a mennyekben dicsően, magasztosan.

Ezután a budai dalárda Selley üdvözlőletét énekelte el s következett az ünnepély kimagasló pontja.

Bartók Lajos szavalt el ez alkalomra írt ünnepi Odáját. Bartók megyszin díszmagyarban, fődétlen fővel a szobor előtt szavalt az Odát. Hallott csend volt, csak a vers hatásos szavainál tört ki a zúgó éljenzés; Bartókot a szavalt után valósággal ünneplétek. Apponyi megölelte, mindenki síetett kezét fogni a jeles költővel.

Utána Gerlóczy Károly első alpolgármester lelkes beszédében kijelentette, hogy átveszi a főváros nevében a szobrot s megfogadta a Nemzet színe előtt, hogy annak hű, gondos őre lesz.

A dalárda a szótartot elénekelt s az ünnepély véget ért. A közönség a szobor köré tödült, a koszorúkat, a szobrot bírálgtva, nézegetve. A megjelent honvédek közül általános feltüntek egyenruhájukban és impozáns alakjaikkal.

Gál honvéd ezredes III. Napoleon volt hadsegéde, Földváry Mihály Pestm. Alispánja, Cserey Ignác tábornok, Bellágh A. Szivák Imre, Hollán Ernő, Máriássy, Péchy Tamás, Mészöly László, a makói és debreczeni honvédcsoapatok.

Az ünnepély után a szentgyörgy teret, ahol Henzi szobra áll, teljesen elzárták, egy lélek sem mehetett oda.

Szomorú epizód.

Mig a honvéd-embelnél a nemzet száz-ezei rótták le kegyeletüket, a krisztina-városi temetőben a Henzi-sírájt őrző at-vé körűl, megjelent egy fehér díszruhás hatalmas alak és a leleplezés pillanatában koszorut tett a sírra.

Egyszerű babérkoszoru óriási nemzeti-szin szalaggal.

Felirata: Az elesett vitézeknek — a Budavár ostromát vezető Asbóth Lajos tábornok fia.

A koszorut Asbóth János tette fel!!

Egyveleg.

Az olasz kabinet lemondása.

Róma máj. 20.

Giolitti miniszterelnök szombaton délelőtt 11 órakor ányújtotta a királynak az egész kabinet lemondását. A király fentartotta magának az elhatározást.

Sándor király találkozása anyjával.

Belgrád máj. 22.

Kladovából jelentik, hogy a Drenkova küllőn hajó Sándor királlyal, Dokics miniszterelnökkel, Franszovics hadgyminiszterrel és a királyi kísérettel szombaton d. e. 10 órakor Kladovába érkezett és a király rögtön anyja elé ment Radujevác felé. Kladova fel van díszítve. A szerb királyt minden közönségen lelkesülten üdvözölte a nép. Natália királyné déli 1 óra tájban érkezett Palánkába, a Ferdinánd Max fedélzetén és azután a Drenkova küllőn gőzösn folytatta tovább útját. Mind a király és királyné nagyon jól néz ki. A király és anyja, d. u. 4 órakor érkezett meg Kladovába, a hol a lakosság lelkesedve üdvözölte őket. Három napig maradnak Kladovában, aztán Sándor király Belgrádba tér vissza, Natália pedig Bukarestbe utazik.

Az új pápai nunczius Bécsben.

Bécs, május 22.

Említettük, hogy a bécsi udvarhoz Galimberti helyére nuncziussá Agliardi, müncheni nuncziust neveztek ki. Agliardi lombardiai, bergamoi született. Kiképzését a pápai papnöveldeben, Rómában nyerte. 1884-ben cizmetes püspök lett és a keletindiai portugál gyarmatokba küldetett, hol szerencsés kezekkel oldotta meg az egyházi és a világi hatóságok közti viszályt. 1887-ben az egyházpolitikai kongregációk titkára lett és hivatalában nagy tapintatot, udvariasságot, békélyes szellemet tanusított és általában nagy tekintélyt és tiszteteltet vívott ki. 1889. április havában nevezetett ki müncheni nuncziussá.

A virágkocsi-korzó.

Budapest, május 20.

A tűzkárosultak javára rendezett májusi ünnep nagy eseménye a virágkocsi-korzó, ma délután vonult végig ragyogó szép időben a városliget Stefánia-uton. A virágkocsi-korzó oly pompásan sikerült, hogy Magyarországon tűzkárosultak immár nem igen vannak. És örömmel látjuk majd újra felépült hamvaiból Veszprémet s a többi elpusztult magyar várost; Budapest fővárosának közönsége nem késett a jótékonyág gyakorlatával s midőn a virágkocsi-korzon a jótékony czlára drága pénzen vásárolt virágokkal dobálta egymást, kétségkívül jól tudta, hogy azok mindegyikével a jayveszékelők egy-egy könnyét szárítja fel. Az első virágkocsi-korzó, melyet ezuttal Budapestben láttunk, kitűnően sikerült; erkölcsi és anyagi sikere szinte vetekedni látszott egymással.

Az Andrassy-ut torkolatánál volt a virágkocsi-korzon résztvevő fogatok gyülekezési helye. Az Andrassy-ut felé haladó pompásan díszített kocsi mindenféle nagy csodálkozást keltettek. A kocsiiban kelyet foglalt hölgyek mellett, kiknek tolettjeik a díszítő virágok színeivel élénk őszhangban állottak, egymásra voltak felhalmazva a virágkosarak, melyek tartalma a grand bratallier-a volt szánva.

Négy óra tájban a korzon résztvevő kocsi csaknem teljes számban együtt voltak a gyülekezési helynél s csak csekély volt azok száma, melyek a mellékutczákon érkezték.

A menet a Stefánia-utteleőről indult ki és rövid körutat téve ért oda vissza.

Nagy élénkséget okozott a menetben a Salamonky-czikusz nagy virágos díszkocsija, a mely egész nagy kísérettel vonult tova a kocsióban. Elöl négy egyenruhás gyalogos csatlós haladt, utának két lovas herold és csak ezek után az egyenruhás szolgáktól vezetett hatlovas díszkocsi, a melynek előlészén négy piros ruhás körtös ült, a kik időként meg-megfújták kúrtjeiket. A másik látványosság pezsgőkocsi volt, a melyből menetközben két szép paravtruhás leányka osztogatta a habzó pezsgőt poharaként egy forintért, a tűzkárosultak javára.

Időközben nagyban folyt a virágdobás, illetőleg virágosere. Hölgyek, férfiak, dobták az illatos virágokat egymás kocsiába, kár hogy több lelkesedéssel, mint ügyességgel. A csokrok közül vajmi kevés ért el a kívánt helyre, legtöbbje esztélt vesztve a földre esett, ha ugyan utjában azt a körülálló tömeg el nem fogta.

Mert a zsinórral vont kordonon belül álló néptömegnek óriási mulatság volt ez ám. Boldog volt a ki egy-egy virágcsokrhoz jutott, hogy azt saját kedre szerint dobálhassa tovább. Ugy történt ugyanis a dolog, hogy a kocsióban ülők a nagy közönségről, mely oly harsány éljenzéssel kísérte őket, csaknem egészen megfeledkezett.

— Mi is kérünk virágot, hangzott belülről, de az eső hang elvesztett a nagyuri dobálódzók vidám zajába.

Es így nem is volt talán teljesen jogtalan a bosszu, melyet az a nagy közönség használt akkor, midőn egy kissé vizes virágcsokrokat, melyeket a saját pénzén vásárolt, óriási hahota közepett dobta egyik-másik korzós ur fényesen vasalt czilinderéhez.

Es mintha ez használt volna. A meg-bélyegzett czilinderek tulajdonosai visszajövet csukrokkal és csereznyével traktálták a lázadókat s így csakhamar senki lett ismét a béke.

A jökdévt kacsajt tulharsogták szomban azok a dörgő éljenkiáltások, melyekkel Blaha Lujzát megérkezésekor fogadták. Az elragadó művésznő kocsiából csaknem kifogta a lovakat a publikum, hogy önmagát fölborítázza, maga huzza azt. Mert virágja lett volna hozzá elég. Blaha Lujza a gyalogjáróra dobta a virágait s boldog volt az, a ki jutott egyhez. Ugyanezt cselekedte a „mama leánya” Sárka is, a kinek ma első ízben jutott ki a mama strü éljenéből.

Nagy ügyességet fejtett ki a batailleban Küry Klára is. Arczát hosszú fehér fátyol fedte; két csokrot vett egyszerre kezébe s így természetes, hogy az egyik rendszeren a földre esett. Es minden egyes csokor felemelésére akadályozott. Ugy szaladt a kocsi után hogy visszaadja, tudván, hogy kap helyette köszöneten kívül szebbet, illatosabbat.

Határozottan a kordonon belüli publikum kegyeltje volt Csekonics János gróf is. Gyönyörű rózsáit a nagy közönség közt dobálta szét, ugyanezt tette a grófné és leánya is.

Hat óra tájban még vidáman folyt a virág-korzonban résztvevők ékes virágharca. De miként véget ér minden a világon, véget ért ez is. Lassanként kidúlt a Stefánia-ut, haza ment a nagy közönség s hazafelé hajtattak a fogatok is.

A pompás mulatság jó hangulatát komolyan sem mi sem tudta befolyásolni. Nem még az sem, midőn egy néhány merész és fiatal korzó-kibic a kocsi díszítését magának követelte. Az igaz, hogy csak a követelésnél maradt, mert a rendezők, kik a magyar athletikai klub tagjaiból kerültek ki, ismeretes finom modorukkal megmagyarázták azoknak az uraknak, hogy a dobálásra és díszítésre szükséges virágok közt birtokjogi szempontból óriási különbség van.

A kocsi-korzó után megkezdődött az iparcarnokban a nagy monstre hangverseny, melynek szintén rendkívül nagy számú közönsége volt.

Dr. Mihályovits Miklós a következő nyilatkozatot teszi közzé:

A kocsi-korzó kérésénél kérem szives tudomásul venni, miszerint Küry Klára, a kit ma Paganini-féle gig-en kocsikáztattam, onakohogom. A kocsi Győrök Leo jeles festő művésznő terve: palmaernyő motívum.

A radnóthi szolgabíróság kérdéséhez.

Az Ellenzékben Dicsőszentmárton ápril 20-iki kelet alatt ápril 22-én megjelent levélre legyen szabad véleményt mondani, megcafolni az abban elmondott és teljesen alaptalan állításokat.

A levélben említett magas leiratban foglalt és még eddig csak szándékot képező terv, hogy a radnóthi szolgabíróság a dicsőszentmártoni járásba beolvasztható lenne, valószínűleg olyan egyéntől vagy testülettől vett információj alapján fogalmazhatott meg, mint levél író ur, ki e megye történelmének, régi múltjának de még a legközelebbi félszázad alatti múltja és jelenlegi politikai életének legkisebb részleteit sem tudja, vagy ha tudja, szándékosan elhallgatja, mert még azokat a politikai viszonyokat is, melyekben egy félszázad óta közvetlenül mi még élő emberek, megunk és élünk nem hiven adta elő, akkor a midőn levelében ezt mondja: „Nyílt titok, hogy a radnóthi szolgabíróság a megyei tisztviselők fizetésének, rováására, ezeknek megzvidítésével a szabályrendelt megállapított fizetések megnyirbálásával, a hulladékokból tartatott fenn” — a mi azt teszi, hogy a radnóthi szolgabíróság, quasi szemet hunyva és elnézés képpen csak megtűrtetett a megye intező körei által. Uram fia! ezt érteni lehet, de igaznak venni nem — és ezen állítás gonromban való arculcsapása a tényeken alapuló igazságnak és még néhány élő 70—80 éves megyei polgár tiszta emlékeztetének, tudatának.

A radnóthi járás szolgabírói hivatala létezett, ugyanazon közönséget foglalva ma-

gában, melyekből másfél, régi időktől fogva terem, szőlők, radnóti, besenyői szőlőbirtok elnevezése alatt, — 60 évre visszamenőleg az azokban volt szolgabírókat, Thuróczi Pál, Madaras Gábor, Melinszky József, Horváth Samu, Boér János, Szilágyi Lajos, Gyárfás Lajos, Papp Makavé, Horváth Albert nevűkben elő is tudjuk sorolni. — Hát ezek is csak hulladékokból tartották fenn hivatalukat? Még az osztrák uralom alatt is Radnóthon folytonosan bírói és közigazgatási hatóságok adminisztráltak ezen területet, mely a Maros és Kisküküllő közti víz választó vonalán innen fekszik; de nézzünk bele a megyei levél és irattárba és abban nagy fogjuk találni, hogy a marosmenti szolgabírói hivatalok létezéséig, egyidőre ezek Küküllő vármegye létezésének idejével, a melyik pedig évszám szerint meghaladja a három századot.

Hogy lehessen csészertelenség szempontból és szegény nép iránti helyes érdeklődéssel beleérzősíteni azon terv kivételét, hogy a mostani radnóti szolgabírói járással az emberek 10, 15, 20 és 25 kilométer távolságra járjanak be minden apró cseprő ügyeik elintézésére végett Dicső-Szentmártonba, jelesen akkor, a midőn ezen járásbeli népség minden egyéb életvitelszerűségeit és a gazdasági összes követelményeit, fekvése, vasútja, jó állománya, Maros folyója segítségével egészen egybeesik, más irányban és olcsóbban elgátlhat ki Marosváros helyét, mint egy közönséges szegényes kis faluban a milyen Dicső-Szentmárton, a honnan bármilyen zord idő legyen is téli évszakban, éjszakára haza kell, hogy vándoroljon az utazó, mert nem tud kapni egész faluban egy hajlékot, ahol meghuzza magát éjnek idején — hiszen ha a levélről azt írta volna, hogy a marosmenti szolgabírói járást úgy kell életképesnek tenni, a nép érdekeit is nagy mértékben előmozdítva alást hozó intézménynek erősíteni, hogy oda egy járásbíró és adóhivatal létesíttessék, akkor azt kellene véleményeznünk, hogy egy egészséges, realis, a megyei élet érdekeit jó irányban szolgáló törekvést tanúsított; de így és ilyen célzatú, másokat is félrevezető intencióval csak Kisküküllő megye jövőjét teheti kérdéssé, elhínti az elégtelenség csirját és könnyen felbresztetheti azon nem mai keletű óhaját, legalább is 30 ezer napi népséggel, hogy a marosmenti és kisküküllő-menti lakosság egy nagy részének központul és székhelyül, sem a természet fekvése, sem a közgazdasági viszonyok helyes mérlegelése, a könnyű hozzáférhetőség a távolság kiesingyessége sem egyáltalában a könnyebben való megélhetése esete — nem Dicső-Szentmárton tündeti ki, mint előnyösabb, hanem igenis oda utal, hogy Maros-Tordamegye kebelében találhatunk egy nyugalmasabb és kellemesebb jövedőt.

De létezik tisztelt levélíró ur a mi kebleinkben egy más és szent érzelm, a mely a jó magyar hazafiság, a több, mint három század óta létező egyidő tartozás, ezen hosszú idők alatt együtt jó és balsors emléke, a baráti és rokoni összeköttetésekkel folyó sokféle kellemes érzések összefüggő erejével odafelejtették vágyainkat, óhajainkat, hogy teljes erőnkkel törekedjünk Kis Küküllő megyét összerakni, az általunk nagy áldozatokkal létesített, de még mindig szegény viszonyok közt leledző központjával, Dicső-Szt.-Mártonnal együtt — de ne tévedszük szem elől azt, hogy ezen önmegtagadás és odaadás teljes magunktartása, nem jogosít fel senkit és semmi hatalmat arra, hogy teljesen abszorbeálják azt a kényelmünket, azt a megszokott hivatalos ügyes-bajos ügyeinkben való megnyugvást, melyet nekünk marosmentieknek a Radnóthi székhellyel bíró szolgabírósnak nyújt, mert azt nem vagyunk hajlandók feláldozni Dicső-Szt.-Márton székhely magas ábrándjainak és tulságos nagyratörő vágyainak.

De eltekintve az előbb felsorolt viszonyoktól, még országos érdekű körülmény is pa-

ranosolja azt, hogy Radnóthi községben hatóságok létezték, az az egyedüli célszerről, jó erős magyar lakossággal, jó magyar szellemmel bíró község egy nagyjövőkü központja a Maros folyón túl fekvő nagy mezőség sűrű lakosságának — ide siet ez évben már elkészült Maros folyón álló híd, jó karban levő megyei kávéház uton egy pár száz ezer ember, szükségét kielégíteni, ide jár ez a rengeteg népség doktorhoz, patikához, királyi postához, beti és híres országos vásároknak, itt örli meg a román kálholikus státusz 12 kövű műmalmán összeterméseit, itt értékesíti és szárnyas marháit, azok terményét, itt van csendőrlaktanya — ide származott 10 év alatt legalább 400 polgári miveltetésű és állású iparos, kereskedő és más munkás nép, itt van 4 osztályú leány és fiú iskola létesítésének alapja letéve — vasúti állomása, távírda és önkéntes tűzoltó intézmény alakuló állapotban, itt van a román kálholikus státusz egy virágzó és mint a gazdasága nagy uradalmi berendezéssel, hol a szegény ember és tanulni vágyó ifjúság gyakorlatilag szerezhet magának önméretet az oktatás és előnyös földmívelés minden neméről és szakaszi állattenyésztéséről és még sok más egyéb olyan kellekekkel bir, melyek biztos alapjai annak, hogy Radnóthi községe magyar várossá fejlődjék rövid idő alatt.

A dolgok ilyenét állása mellett célszerről és hazafias eljárás lenne az, hogy a vidéket megfosszák a szolgabírói hivattól és annak a nagy népséggel, mely már ide szokott minden ügyével, egy más irányba is lehet, más szellemű központ keresését tenni szükségessé?

Ifj. Solymosi László, Ercsei József, Izmael Mihály, Veress Lajos r. k. lelkész, Szűcs Ferencz, Szűcs Ignác, Kolozvári Károly ref. lelk., Máthé János, Székely K. János, Márkus Ferencz, Egyed József, Drák Ignác, Bod István, Pataki Károly, Pásztohi Domokos, Sikó Kálmán, Márk Fülöp, Michel Károly, Márk Vilmos, Mátyás András, Lajos Sándor, Gross Mihály, Lázár Albert, Berkovics József, Biró Viktor, Józsa István, Józsa Péter, Jenei János, gróf Haller György, Gyárfás Lajos, Mátyás Sámuel, Májai György, Thuróczi Benedek, Köszegi László, Kovács Kálmán, Eble Kálmán, Farkas József, Berceki Gyula, Nyitő Sándor, Székely Sámuel ref. lelkész, Zólyomi Álfred, László Gedeon, Tolvaly Sámuel, Kakasi Márton, Lukács Géza, Márk János, Kovács Sándor, Halasi Nándor, Máthé József r. k. kálholikus lelkész, Nyárádi Péter, Moor Domokos református lelkész, Kis Elek ref. tanító, Gáspár Tamás, Konez Domokos, Papp Domokos, Pap István, Fodor József, Gáspár József, Bartha Antal, Péterfi János, Steinbach Vilmos, Pál Nándor, Barnas Albert, Kocsis Ferencz, Katona László, Szabó Sándor, Vitus Béla, Gergely Sándor, Onachten József, Csoka Vaszil, Kovács Ferencz, Blattek Gyula, Simon János, Tilinka Bani, Szűcs János, Lázár József, Holczner Ferencz, Pálósi Albert, Papp János, Bartha Ferencz, Extra Ferencz, Bocsfárdi György, Molnár Simon, Hari József, Sándor Dilián, Karácsoni Pompejus, Rusz Áron, Zakariás Kristóf, Dicsőszegi József, Papp Emauel, Nani János, Karácsoni Sándor, Kalucz László.

Csapon, 1893. május 12-én

E. THURÓCZI FERENCZ.

Levél.

Szegesvár, május 20.

Tegnap tartott meg a gyászmise az itteni plebania templomában Haller Ferencz gróf lelkifőrért.

A családtagokon kívül a segessvári magyar és német intelligencia számos tagja volt jelen a megható gyászmisén. A temetés az előtt való nap folyt le Fehérgyázházán

fényes szertartással a segessvári, sz. keresztúri és sárpataki r. k. kálholikus közreműködése mellett. Buos beszédet a fehérgyázi ref. egyház nevében Balás Imre ref. lelkész intézett, mely hatással esett a meghaldogult főúr érdemeit, a vesztését, mely halála által érte nemcsak a családot, de többnemű társadalmi intézményt is, melyeknek nemcsak a pártfogója volt. Megemlékezett az elhalt gróf életének nevezetesebb eseményeiről is. Hogy mint lépett már korán, csaknem gyermekkorában a császári huszárezredbe, majd 1848-49-ben Segessváron mint honvéddel nagy téparancsnokoskodott. A kolozvári országgyűlésen Fogaras vároát képviselte. 1861-ben volt Felső-Fehérmegye igazgató főispánja v. t. a mint ilyenek sikertől a provisorium beállításával az egész megyei tisztikart lemondásra bírni. 1867-ben újabb főbíróvá választatik, a később ugyan esen megye főispánjává neveztetik ki. Az 1872-74-iki országgyűlésen Felső-Fehérmegye egyik kerületének képviselője volt; de a mandátum lejártával már visszavonult a magán életbe, élve családjának a közelében lévő társadalmi intézményeknek.

A sárpataki és segessvári r. k. kálholikus egyházaknak buzgó főgondnoka volt; azoknak minden ügyében tevékeny részt vett. A fehérgyázi ref. egyházat anyagiilag a jó tanácsokkal folyton támogatta. A segessvári ág. ev. és udvarhelyi ev. ref. főgymnasiumoknak buzgó támogatója volt, a melyeknek évi segélyeket adott jó tanulók jutalmazására. Egész életéből a tetteiből világosan kitűnt, hogy nem volt elfoglalt védelem sem egyes felekezet, sem osztálynak, hanem az általános műveltség a humanismus odaadó barcoza.

A temetésen küldöttség által volt képviselve a sz. udvarhelyi ref. főgymnasium, a segessvári gym. egy néhány tanár által, kik koszorút is tettek le koporsójára. Fogaras városából Nagy László bíró hozott koszorút. A koszorú oly mennyiségben küldtek s nagy részben személyesen hozták a tisztelőket, hogy egy külön szekér vitte a koporsó után.

A családtagokon kívül Segessvár és vidékén lévő intelligencia csaknem teljes számban jelen volt a temetésen, mely szép rendben s megható szertartással folyt le a jelenlévő díszes közönségnek mély részvétele mellett.

Pünköszt krónikája.

Mulatság mindenfelé.

A lefolyt pünköszt ünnepeknek mondhatni szép idő kedvezett. Az első napon volt egy kis csepergés, de aztán kiderült és nagyobb rendtelenséget az idő nem követelt el. Így természetesen megteltek közönséggel mindenfelé a mulató helyek. Erdőn, szőlőkben, kiránduló helyeken vígan mulatott a nagy közönség és mindenképp magos kedvvel áldozott a szent ünnepeknek. Szamosfalva, Kardosfalva jó kedvű társaságok gyűlhelye volt az ünnepek alatt. Apadt a sör és nőtt a kedv vezetől. A cigány pedig huzta szakadatlan hurja szakadtát. A „Hója” és „Lövölde” fái alatt vígan majálisoztak. Az emberek túl tettek magukat minden földi keserveken és élet gondtalanság az ünnepi örömeiknek.

Ájtatosságok.

Nemcsak a lelki szükség és a választás buzgóssága, de a szép tavaszi nap is ösztöndözte a keresztény hivatelt arra, hogy tömegesen keressék fel az ur házát.

És valóban ritkán fordult meg a temp-

lomokban olyan óriási nagy közönség, mint a lefolyt ünnepek alatt. Minden templom a templomozás ideje alatt zsúfolásig tele volt. A reformátusok belfarkas utcái templomából a közönség egy része helyszűke miatt kiszorult.

Mikor pedig vége volt az isteni tiszteltnek a város utcáin és főterén az ünneplő közönség nagy tömege hullámozott, úgy hogy a déli órákban minden utca el volt árasztva a szép tavaszi iltözetben tarkálló női közönségtől.

A földészek majálisa.

Egy idő óta a Kolozvári földészek koronként majálisat szoktak tartani a Lövölde kertjében. Ezeknek a majálisoknak kezdetben volt egy kis kortes iztk és volt egy kis politikai jellegű, a mennyiben abból a célból kezdeményezték volt jó kedvű és ravasz politikuskok, hogy a nép jámbor fejét kormányparti politikai tendenciákkal szédítesse.

A politikai színezet lassankint kopni kezdett, mint maga a szabadelvű politika és csak abban a tényben látszik még valami halvány vonás, hogy a kaputos mameluk világ, dirigens szerepre vállalkozik a mulatságban. Az orsz. képviselők is megszokták jelenni és a nép vénei előtt kijelentéseket tesznek négy szem, esetleg több szem között, s a lehetőleg oda hatnak, hogy továbbra is biztosítsák maguknak a nép barátságát. Mindez persze egészen csendben történik és nem látható semmi más, mint a jó tékony cél iránti puszta érdeklődés.

A tegnapi majális is igen szépen indult és folyt le. Politikai demonstrációk nem történtek.

Délután két órakor a földészek zászlók alatt és a tűzoltó zenekar induló kíséretében vonultak ki a Lövöldebe, a hová 4 órakor kezdtek gyűlkezni a közönség köréből is igen szép számmal. M kor aztán közönség és rendező bizottság együtt volt, a földészek dalkara, a melyet Tóth Tamás évek óta sok buzgóssággal tanít és vezet, — összeállott és elénekelték a Hymnuszt. Ezután Szász Gerő esperes intézett a dalkarhoz egy poetikus lendített beszédet, mely szöveget a dalról, Istenről, hazáról, természetéről — de nem szöveget egy szót se a politikáról. Beszéde végén Tóth Tamásnak átadott egy szép kar nagyi palózat és 80 koronát, — mint Szász Domokos ajándokát, melyely a püspök az őz énekvezért a földész dalkör körül kifejtett sikeres munkájáért tüntette ki.

Szász Gerő szavaira Toth Tamás meghatottan válaszolt, mire ismét a földészek dalkara énekelt és ezzel az ünnepélyes actus véget ért.

Már elhangzottak a beszédek, mikor Hegedűs Sándor orsz. képviselő megérkezett, a ki igen rövid időzés után ismét visszahajtatott a városba.

5 óra után vette kezdetét a tánc. Táncrend volt „éjféltől” és „éjféltől” felosztással. A táncozrendben rezgő polka, mazurpolka, keringő és oh istenek! — francia négyes szerelmek. A gatyás legény ur tempóval karján hordozta körül a tánczó helyen „bokrugrás” helyélt és mikor vége volt a nótának tapsolt és a cigány felé rikoltotta: „hogy vót!”

Ez a „fin de siècle” már a nép egy-egy szertűt erkölcsébe és belehárta mérges fogait és veszedelmes rombol vagy üdvösön civilizál. Hirtelen bajos megmondani, hogy melyiket teszi.

Majális a Hójában.

A cipész és csizmadia ifjak szakegylete tegnap a „Hója”-ban szintén egy szép sikerült táncmulatságot rendezett. Az ifjúság már korán kivonult a zöldbe, hol játékkal és mulatsággal telt az idő mindaddig, migmen tánczra perdteltek.

Délután megnépesült a Hója. Az iparos polgárok nagy száma kereste fel az ifjúság mulatságát, mikor aztán pompás animóval folytatták a késő esti órákig. Este 10 órakor fátyalfény mellett és zeneszóval vonultak vissza a városba.

Rendőri kihágások.

A zajosan vígadó város adott egy kis bajt a rendőrségnek is. A nép első rétege itt is ott is rakoncátlanokodott. Voltak verekedések, véres összeküldözések, lármás csendháborítók és kétes szeretkezések.

A rendőrség telefonja igen gyakran zörgött és a város egy és más pontjára rendőrséget sürgettek az éjjeli és nappali órákban egyaránt. Az ünnep első napján valami szerelm feltű darabot jelentést tett a rendőrségnek, hogy a belkőzpontjai sörarnokban honvédek garázdálkodnak. A rendőrség kiszállott és egy néhány ittas hadit bakisért. Egyik az oldalgyerter akarta használni a mely okból attól megfosztattott. A bekisért 5 honvédet átadták a katonai őrszolgálatnak. A rendőrökkel való összetűzés ügyében vizsgálatot indítottak.

A szemből rendőrség több ozellengőt és kétes existenciájú hölgyet kísért dolgozóházba, hogy ne háborgassák meg az ünnep hangulatát.

Egy anya tragédiája.

Pünköszt vig és zajos mulatságába egy igen szomorú és igen bus történet vegyül. Pünköszt krónikájában egy édes anya meg-rázó tragoediájáról kell megemlékeznünk.

Pünköszt első napján Fodor János vasuti tisztviselő, ennek neje, cselédje, Tomán István egy szép fiatal özvegy és ennek 8 éves leánykája, kirándulást rendeztek a Hid-g szamos szép és kies völgyébe. A kirándulók kocsin indultak el és a kellemesen eltöltött nap után d. u. 3 óra 30 perczkor indultak vissza Kolozsvárra.

A Hid-g szamos völgyében az ut közvetlenül a szamos folyó mellett vonul el. Az illetékes hatóság megbocsáthatatlan mulasztása az, hogy semmiféle karfát, vagy védő czéveket nem alkalmaznak az útszélre, miért igen könnyen eshetik szerencsétlenségre.

A szerencsétlenül járt kirándulók midőn a végzetes uton haladtak, a ló (nem tudni mitől) megijedt és a szekert hirtelen a megáradt Szamos felé kezdte nyomni.

A kocsis és özv. Tomán István né rémülve ugrottak ki a kocsiból, de Fodor János, neje a cseléd és Tomán né 8 éves leánykája a szennyesen hőmpölygő Szamosba zuhantak a koci hátulso részével egyetemben.

A négy egyént egyezre szét sodorta viz még pedig oly szerencsésen, hogy az usz-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. május 23.

„A rettenetes Czár”.

Regény a rettenetes Iván korszakából.

KÉT KÖTETBEN.

Írta: Gróf A. K. Tolstoj.

Fordította Clare Filmore után: AMICA.

MÁSODIK KÖTET.

III.

Vidám emberek.

(Folytatás.)

(41)

— Jó fiu — mondá Persten, a tekintetével követve Mitkát, — de borzasztó ostoba! De gyereünk öreg pajtás! — de senki sem hallhat bennünket; beszéld el nekem, hogy mi a bajod? Sajnálom, hogy ez a bánság éppen mostan jött vissza reád!

Az öreg rabló az egyik kezének a tenyerével megdörzsölte a homlokát; szeretett volna beszélni de belekezdését nehézség tartotta.

— Nézz ide Ataman, — mondá végre A magam idejében sok embert megöltem, és biztosítalak, hogy még most sem reszketne a kezem! De talán szükségtelen ezt neked mondani! Te is jó sokat küldtél más világba és nem sokat gondoltál vele; nincesen igazam? — És hát ha gondoltam? — mondá Persten, a kit ez a kérdés bosszantott.

— Hát csak az; hogy sem te, sem én nem vagyunk boldogok vén asszonyok, vagy zenge fiatal leányok; sok vár van a lelkünkön; de Ataman, vála-zolj nekem erre: történt-e vele valaha, hogy midőn valamelyik régi tettekre gondolsz, úgy érezted, mintha

éles fogók csipkednék a szívedet és ugyanazon időben, hőség és hidegség áradna reád, égetne és fogyasztana, míg életed tengerre változna!

— Elég, elég, pajtás! — miféle gondolatok ezek? Ez nem az ilyen gondolatokra való idő!

— És nézz ide, — folytatá Korshoon, a félbeszakításra nem ügyelve — sok tettemet egészen elfelejttem; de van egy, melyet nem tudok elfelejteni. Husz évvel ezelőtt a Volgán éltam. A mi bandánk atamanja Danilo volt; — te még akkor nem lettél ismeretes, de az öreg Korshoon már akkor is megjegyzett ember volt. Mi a gazdag kereskedő naszádokat és a partokon levő rak-tárakat szoktuk volt kirabolni, és bár mit kaptunk, azt egyenlően felosztottuk; Danilo Kot nem engedte meg a veszekedést.

Vidám élet volt; szabadság, étel és ital bőbeség, és meleg ruházat! Mi lehetett volna jobb ennél? De a gonc a kísértetbe hozott. Egy nap azt gondoltam magamban: „En keményebben dolgozom mint b többiek mindnyájan, de a zaskmányból az én részem is csak annyi, mint a többieké!” És agondolat jött a fejembe, hogy egy kis kirándulást csinálók a saját rovásomra, és munkámnak a gyümölcseit magamnak tartom. Tehát koldusnak öltözködtem, éppen mint mostan, koldus tarisznyát vettem a nyakamra, és egy kis kimentem a városból, azt remélve, hogy valaki arra fog menni. Vártam és vártam, de senki sem jött. Dühös lettem, „Jó — mondám magamban — bár ki legyen az a ki először jön erre, minde-nél megfosztom, még ha a saját atyám volna is!” Alig tettem ezt a fogadást, midőn egy nyomorúságosan öltözött asszonyt láttam felém jönni. Egy nyírfá hej kósárbán, posztóval betakarva valamit hozott. Mihelyt hozzáan érkezett, azt kiáltám:

— Anyám, állj meg, add ide a kosarat! — Az asszony a lábaimhoz vetette magát és azt mondta:

— Vedd el mindenemet, amim van, de a kosarat ne bántsd!

— „Aha! — gondoltam — a furfangos asszony valami értékes dolgot rejtett el a kosárba!” — és a kosárra tettem a kezemet. Az asszony elkezdett sikoltani, szidott engem, végre megharapta a kezemet.

A siker hiánya miatt már is dühös voltam, és az asszony harapásának a fájdalom annyira ingerelt, hogy minden önuralmamat elvesztettem. Kirántottam egy kést, melyet a csizma szárámban hordtam, és az asszony torkába ütöttem! Mihelyt ezt megtettem, halálos felelem fogott el, és el akartam arról a helyről rohanni, midőn hirtelen megváltoztattam szándékomat, és elhatároztam megnézni, hogy mi van a kosárban.

Azt gondoltam magamban, hogy miután az asszonyt megöltem, kegyetlen tettemből némi hasznót is vehetnék! Felvettem a kosarat és az erdőbe szaladtam vele. Midőn végre kénytelen voltam a szaladással felhagyni, leültem a földre hogy zaskmányomat megnézzem. Lerántottam a takarót és egy kis babát találtam! „Bá, te kis ördög — gondoltam — te vagy az oka, hogy az az asszony úgy küzdött ellenem! Neked köszönhetem te átkozott kölyök, hogy ez az új bűn nyomja a lelkemet!”

Az öreg Korshoon folytatni akarta a történetét, de hirtelen elhallgatott és komor gondolatokba látszott merülni.

— És mit csinálál a gyermekkel? — kérde Persten.

— Mit tudtam volna vele csinálni? Azt gondoltam, hogy dajkáltam, vagy mi? Olyan nehéz kitalálni, hogy mit csinálál a kölyökkel?

Az öreg ember ismét elhallgatott.

— Ataman, — mondá hirtelen — midőn erre a dologra gondolok, a szívem elszorul bennem. És különösen ma, minden oly volágoan jut eszembe, mintha csak tegnap történt volna; de nem csak ez a dolog, de sok, sok olyan dolog, mit teljesen elfelejtettem, ma ismét eszembe jutottak. Azt mondják, hogy rossz jel, midőn a mult így merül fel előttünk! — és az öreg ember sohajtott.

A két rabló hallgatott; hirtelen szárnyak suhogása hallzott a fejük felett és egy barna kánya esett dögölve alájukhoz. Ugyan abban a pillanatban Adragan repült tovább, nem miltatva áldozatát további figyelemre.

Mitka intett a kezével; solymászok tűntek fel a távolban.

— Öreg barátom, — mondá Persten — próbáld elfelejteni a multat; mi nem vagyunk többé rablók, de mesemondó vagyok. Itt jönnek a czár emberei, Szedd össze magadat! Ezeknek az ostoba érzelmeknek ne enged át magadat!

Az öreg rabló a fejét rázta.

— Ez rossz jel — mondá, a dögölt kányára mutatva (oroszul a Korshoon, azó kányát jelen!) a fehér sólyom megölt engem! Fersten komolyan nézett rá és zavartott kifejezéssel a fejét kezdte vakarni.

— Hallod — mondá — én nem tudom, hogy ma mi jutott hozzád! de nem kényeszeritek, hogy valamit a szabad akaratod ellen tégy. Azt mondják, hogy a szív igazat mond az embernek és lehet, hogy a tiéd nem csak meg tégedet. Maradj itt, én egyedül megyek a faluba.

— Nem úgy, — válaszolá Korshoon — nem azért kezdem el ezt a beszélgetést.

Ha el van rendelve, hogy a czár falujában találjam halálotam, úgy minden további sző szaporítás felesleges. Az a sorsom, de nem ez a miért e tárgyra tértem; Ata-

man, ismered-e Bogozoditskoo falut a Volga partján?

— Természetes, hogy ismerem és aztán!

— És ettől a falutól körülbelül 8 verstnyire ismer-e egy Popov-Kroog nevű helyet?

— Ismerem!

— És emlékezel-e egy vén tölgyfára, mely nem messze áll Popov-Kroogtól?

— Emlékezem arra a fára, de két évvel ezelőtt levágták.

— Igen a fát levágták, de a gyökere ott maradt.

— Hát aztán, ha ott van is?

— Hallgass ide! Én biztosan érzem, hogy soha sem látom meg többé a mi any földünket és a Volgát, de te valamikor megfogod még látni a mi szeretett otthonunkat Midőn majd ismét a Volgán találod magadat, menj el Popov-Kroogba, keresd meg vén tölgyfa törzsüket, számíts kilencven lépést a lemenő nap irányában és azon a helyen lásd fel a földet.

A régi napokban — folytatá Korshoon lassabb hangon — egy nagy kineset ástak el ottan. Ásd fel és tartsd meg magadnál! Én nem vihetem magammal a másvilágba és midőn elgondolom, hogy ottan majd számot kell adnom amint itt lent cseleksztem a csontjaimon levő hus zseibong a borzalomtól. És ezért Ataman imádkoztass a lelkemért fizesd jól a papot ne kiméld az aranyat. É ne feledd, hogy ok a saját nevem-n, a m Amelyan, imádkozzanak értem, te tudod, hogy a Korshoon csak gunnyér. Ataman ne kiméld az aranyat, imádkoztass jól értem. Van o bőbeségem elég, — egész életedben megérem vele!

E pillanatban néhány Opritchniki vágta oda és félbeszakították az öreg rabló (Folyt. köv.)

ni nem tud asszony, cselédleány és a 8 éves kis leány valami tűnkhöz jutottak, a mely kiállott a vízből és arra fel is kapaszkodtak. Fodort pedig a víz, mintegy 80 méternyre sodorta el, a hol aztán partra uszott.

A parton maradó szegény anyasárműlet e pillanatában nem látta meg, hogy kis leánykja megmenekült, csak azt tudta, hogy a többivel az is a folyóba zuhant és a következő pillanatban rémült sikoltással vetette magát gyermeke után. Az ijedség és fájdalom igalma az első pillanatban annyira megtörte, hogy midőn a folyóba ugrott, többé nem merült fel.

A szerencsétlen anya a vízbe fult és holtestét még ma reggeli 8 órakor sem találták meg.

Ez alatt a partra vergődött Fodor kétségbeesve rohant vissza a szerencsétlenség színhelyére s csak ekkor látta, hogy felesége cselédje és a kis 8 éves gyermek egy kiálló fatörzshez vergődtek. Utánuk gázolt és valamennyit a partra vitte. Csak a szegény anya maradt a hullamok alatt.

Képzelné lehet a szegény megmenekült kérésgrósról, midőn észrevette, hogy a leánya anyja menthetlenül elveszett.

A legnagyobb lelki kínok között hagyta el a katasztrófa színhelyét és egy román paraszt kunyhójába mentek, a ki barátságos vendégszeretettel fogadta, tüzet rakott és száraz ruhaneművel látta el őket.

Fodoréknak nincsen gyerekké és a kis leánykát magukhoz vették. A szerencsétlenség, a mely megfosztotta őt anyjától, a megmenekült családban nyújt az árvának kárpótást.

A vízbefult szerencsétlen anya keresésére azonnal intézkedések tettek. A kincstári erdőőrök és Hideg szamos község lakói buzgalommal láttak hozzá, de a mint említők még eredménytelenül. (t. p.)

Május végével

uj előfizetést nyitunk az „Ellenzék“-re.

Egyszersmind kérjük mindazokat, kik előfizetési díjakkal hátralékban vannak, szíveskedjenek azokat mikamarább megküldeni.

A fűrdő-évszak beálltával értesítjük t. előfizetőinket, hogy kiadónkatunk a lapot, akárhányszor változtatják is lakhelyüket, bárholva pontosan elküldi, ha a lakásváltoztatás vele idejekorán közöltetik. Az értesítésben körjük mindig a legutóbbi rendeltetés helyét is megnevezni. Legczélsezerűbb a legutóbbi használatban volt czímszalagot az értesítéshez mellékelni. Fűrdő-vendégeknek különös figyelmébe ajánljuk még, hogy a fűrdőévszak alatt egy hónapnál rövidebb időre is fogadunk megrendeléseket, s kisebb összegű előfizetési díjak levélbélyegekben is beküldhetők.

Előfizetési feltételeink:

Félévre . . . 8 frt.
Negyedévre . . . 4 frt.
Egy hóra . . . 1 frt 50 kr.

Előfizetni lehet bármely naptól kezdve.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, május 23.

— **Az E. M. K. E. közgyűlése** jöni szándékozik figyelmét felhívja a rendező bizottság, hogy a szamos-völgyi vasút 50 százalékos kedvezményt ad. E végből azonban E. M. K. E. igazolványokra lévő szűkség, ezek kaphatók akár a főtitkári hivataltól Kolozsvárt, akár Deésről Bónis Árpád dr. ügyvéd elnökötől, akár pedig az indulás reggelén Kolozsvárt az állomásnál Radnóti Dezső Kárpát-egyesületi titkártól.

— **Az E. M. K. E.** május 28-iki deési közgyűlésére bir szerint lejönnek Berzevicsy Albert államtitkár és Szathmáry György min. tanácsos is. A közgyűlési rendezések végleges együttes megbeszélése végett tegnap, pünkösd másodnapján Deesen volt Sándor József t. alelnök-főtitkár. A vármegyei háza megtagadt ülésen egyenként tették megjelentéseiket az előkészületekről a bizottsági elnökök: a színelőadásról Bornemissza Károly báró főispán, a fogadásról, bandériumról, fáklyásmenetről és kivágatásról Bándy György vármegyei főjegyző, a radna-borbereki kirándulásról Maletzer Zoltán igazgató, az elszállásolásról Voith Gergely kir. tanácsos, a ref. templomban tartandó közgyűlés részleteiről Hatfaludy József takarékpénztári igazgató a banketről Placcintár Ödön megyei t. főjegyző, néptanúépítől Szilágyi Albert polgármester, báról Grajzagó László. Örömmel vétetett tudomásul, hogy a szini előadásra Maróthy Margitot is megnyerni sikerült.

Az ülésen, dr. Bónis Árpád 100-as bizottsági elnök elnököl.

— **Lőnhart Ferencz püspök** Kolozsvárt. Az erdélyi róm. kath. státusgyűlés rendkívüli ülése május 25-ére összehívattán, Lőnhart Ferencz erdélyi püspök, hogy a gyűlésen elnököljön, május 24-én délután az 5 órai vonattal Kolozsvárra érkeztek s a a plebánia lakban száll meg.

Mint hogy a püspök egészsége még teljesen nem állott helyre, minden zajosabb fogadtatást mellőzni kért. Ez okból a kolozsvári róm. kath. egyházközség tegnap tartott közgyűlése elhatározta, hogy a vasutnál csak a plebános, főgondnok, gondnok és a többi tisztviselőkből álló küldöttség által, melyhez az igazgatótanács tagjai is csatlakoznak, fogadják s ugyanezen küldöttség fog a püspök-nél is e hó 25-én az egyházközség nevében tisztelni azon órában, melyet a püspök a megérkezés után kitűz, mit a plebános fog a tagoknak tudomására adni.

A státusgyűlés rendkívüli ülése alkalomból május 25-én d. e. 9 órakor a főtéri templomban „Veni sancte“ lesz, melyet a püspök tart s mely alatt a kolozsvári dal-kör fog énekelni, mise után vagyis d. e. 10 órakor fog a gyűlés a belvárosi róm. kath. leányiskola disztermében megnyitást. A gyűlésnek csakis egy tárgya lévén: az erdélyi státus és közoktatási kormány közti modus vivendi megállapítása és elfogadása s gymnasiumi ügymenet kezelése tekintetében, nagyon valószínű, hogy a tárgyalás már délelőtti véget ér és a gyűlés beárul. Délután 2 órakor, — mint halljuk a püspök ebédet ad a státusgyűlés tagjainak, kik már is elég nagyszámban jelentették be a gyűlésen való megjelenésüket s kik ha az erdélyi róm. kath. státus autonómia életében ezen igen fontos sérelmi kérdést sikeresen megoldottak azon nyugodt öntudattal távozhatnak vissza tűzhelyeikhez, hogy az autonómiai szervezet megszilárdítására ismét egy mezei kiható horderővel bíró lépést tettek előre.

Adja Isten, hogy sikerüljön.

— **Mellékletünk**, melyet szombaton budavár bevételének emlékére csatoltunk lapunk ünnepi számához, mindenfelé feltűnést keltett. A lappéldányokat megjelenés után rövid idő alatt mind elkaptak és a kolozsvári kereskedésekből, a mi legsebbe bizonyítéka volt annak, hogy kedves szolgálatot tettünk a melléklettel olvasóinknak. Több oldalról intézett megkeresésre és kérdésre megjegyezzük, hogy e melléklet nem Budapestben készült, azt kizárólag lapunk számára állította össze a kolozsvári országos ereklje muzeum őre, a muzeum hivatalos lapja részére érkezett adatokból és eredeti közleményekből.

— **Bankett.** Hegedűs Sándor orsz. képviselő tiszteletére Kolozsvár polgárai tegnap este a Nagy Gábor központi szállodájának emeleti éttermében bankettet rendeztek. Nagy Gábor az étlap kiállításával remekelt, a mennyiben a legfinomabb szőzön étkekből állította ki a menut, a mi által a legnagyobb elismerést vívta ki.

— **Elmaradt előadás a nemzeti színházban.** Albus tanár akarta bemutatni pünkösd első napján az 8 ködfolyókat. Az előadást azonban nem tartatták meg. A négy nagy ládába becsomagolt képek közül az aradi vasúti állomás szemlézetének ügyetlensége folytán csak 3 láda érkezett meg. A négy láda podgyáz gyanánt lett feladva; de a kezelő személyzet egy ládára tévedésből 2 rag csadulát ragasztott s nem veré észre, hogy a negyedik ládára nem jutott. Így aztán szombaton csak a három láda érkezett meg. Albus azonnal sürgönyözött az aradi állomásfőnöknek, hogy a negyedik ládát is rögtön küldje el, de az állomásfőnök ur — bár a távirat válasza is fizetve volt, csak másnap délután 4 órakor tartotta szűkségesnek jelezni a tévedést és ígéretet tenni, hogy holnap — tehát hétfőn — a podgyászt feladja. Így aztán az előadást hétfőn sem tarthatták meg. Albus megette illetékes helyen a kártérítés iránti lépéseket. Az előadást — mint halljuk — csütörtökön, vagy legkésőbb pénteken tartják meg, s a vasárnapra már megváltott jegyek az első előadásra érvényesek.

— **Herczenberger István**, a kolozsvári színház kitűnő zenekarvezetője, — a mint részvétellel értesültünk — Marosvásárhelyt hirtelen meghalt. Herczenberger tehetséges zenész volt, a ki több sikerült keringőt és csárdás zenedarábokat szerzett. A kik ismerték, azok egy önfeláldozó jó barátának és derék férfiúnak tartották, a kinek kora halálát őszintén sajnálják. Legyen csendes pihenése.

— **A tavasz egész pompájában** beköszöntött. Mindent virág illat gyönyörködött az embert. Zöld lombok ékítik a kerteket és erdőket. Akácok, orgona, vadgesztenye lobor alaku virága a színek különféleségében tarkítja és teszi széppé a kerteket, parkot.

— **Egy szükséges reform.** Színházunk épületében szűnhet az előadás. A nyáron javítani, takarítani fognak rajta. Ez a szűnő idő igen alkalmas arra, hogy a színház-utca felől, az öltözők végénél levő szöglet

helyet megnyissák, az előadás közben kijárók számára; mert ezek az urak és nem urak férfiak és gyermekek, a délutáni esti előadások alkalmával berúszkálva a színházba, hogy bizonyos szűkséges dolgok szigartettázás mellett végezzenek el. A színházban szemben a lakók sorsa nem irigyelhető, valamint azoké sem, a kik előadás szűnési alkalmával a színház előtt járnak. Feltétlenül szükséges, hogy az intéző körök szűnő sűk meg e tarthatatlan állapotot. A hordó rendszer alkalmazása kevés költségbe kerülne és megszüntetné ez a barbarizmus.

— **A m. kir. tud. egyetemi tanárjelöltek** segély-egylete f. év május hó 26-án (pénteken) d. u. 6 órakor a VIII. sz. teremben tartja évszázó közgyűlést. Főlkérem a tagtárs urakat, szíveskedjenek a gyűlésen mindannyian megjelenni; — mert ha anynyian nem lennének, hogy a gyűlés határozatképes lehessen, — a közgyűlést szombaton délután ugyanazon órában tekintet nélkül a tagok számára megtartjuk. Tárgysorozat: 1. Jegyzőkönyv felolv. és hitelesítése. 2. Elnöki jelentés. 3. Titkári jelentés. 4. Pénztárosi jelentés. 5. Szűnőidő elnök és választmány választása. 6. Indítványok interpellációk. Kolozsvárt 1893. máj. 23. Makai István e. i. elnök. László Ottó e. i. titkár.

— **Eljegyzés.** Dr. Berde Béla kolozs megyei nagybirtokos tegnap tartotta eljegyzését Kállay Juliskával, Patay András eszterházi herceg neje és néhai Kállay Ákosnak nagyműveltség leányával.

— **Meghívó.** Az országos közegészségi egyesült kolozsváridéki osztályának f. hó 20-ra összehívott közgyűlése határozatképtelen lévén, az évi rendes közgyűlés pénteken, f. hó 26-án d. u. 5 órakor a megyeház nagytermében tartatik meg s az az, az ügykezelési szabályzat 9. § értelmében a jelenlét, tekintet nélkül számokra határozottnak. Kolozsvárt, 1893. május 21. Gr. Béli Ákos elnök. Dr. Rózsahegy Aladár, titkár.

— **Hymen.** Kecely Sándor szamosújvári lakos és nagybirtokos a napokban tartotta meg esküvőjét öz. Majthényi Ferencz-né s. Cserényi Franciskával Kolozsvárt a legszűkebb családi körben.

— **Szekelyföldi iparmuzeum.** A Marosvásárhelyt fennálló szekelyföldi iparmuzeum számára épített új csarnoknak a megnyitását a szekely művelődési és közgazdasági egylet július hó 2-ára tűzte ki. A csarnokot Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter fogja megnyitni, ki lejtvetelét az alkalomra kilátásba helyezte. A szekely-egylet a megnyitásra megfogja hívni Wekerle Sándor miniszterelnököt, Marosvásárhely sz. kir. város díszpolgárát, gróf Csáky Albin vallás és közoktatásügyi és gróf Bethlen András földművelési minisztereket; továbbá: a közművelődési és ipari szakegyesületeket, a rokonirányú szakintézeteket, a kereskedelmi és iparkamarákat, az erdélyi városokat, a szekely vármegyéket s a szekelyföld összes iparfejlesztő tényezőit. A megnyitással kapcsolatban a szekely művelődési és közgazdasági egylet nagygyűlést tart, melyre külön meghívók fognak kibocsátatni. Marosvásár hely város közönsége a szekelyföld ezen elsőrendű ipari tényezőjének a fölváratását nagy lelkesedéssel készült megünnepelni.

— **Le azzal a Kossuth-szakállal.** Egy pécsi újságban olvassuk az alábbi figyelemreméltó, épületes dolgot, a mely megint jellemző világot vet a közös hadsereg tisztjei között uralkodó magyar gyűlöletre. Ennek a mániás fajult gyűlöletnek — így írja a Pécs — nagyon gyermekes de annál jellemzőbb kitéréséről panaszkodnak a most bevonult tartalékosok. Az egyik tiszt azt követelte tőlük, hogy vágassák le a szakállukat. Ehhez joga lehetett, mert a katonaságnál nem szokás nagy, bozontos szakállviseletet és hosszú haját megtűnni. A baj csak az, hogy ebbe is belekeverte Kossuth Lajost s ezzel a magyar közszellemet. Az a tiszt ugyanis így adta ki a tartalékosnak a parancsot: „Le azzal az átkozott Kossuth-szakállal.“ (Herunter mit dem verdammten Kossuth-Bart!) Nyilvánvaló, hogy ez a piszkolódás csak szándékosaságból történt. — Mi szűkség volt Kossuthot s vele a magyarságot bántalmazni, nem tudjuk, de kétségbevonhatatlan bizonyítja, hogy a hadsereg lépten-nyomon sértegetni akarja ezt az országot, melynek védelmére rendelve van s mely vérevel és pénzével tartja fenn a hadsereget, a melynek főbenjáró nem akarják megszűntetni az állapotot azzal, hogy közgeikeit az ilyes kifejezések kerülésére szorítanak.

— **Baross miniszter hagyatéka.** A budapesti törvényszéknél szombaton tartották meg az elhunyt Baross Gábor miniszter hagyatéki ügyében a tárgyalást. Az elhunyt hátra hagyott 860 frtnyi készpénzt, 1000 forintnyi értékpapírt, 400 forint értékű ingóságát, egy 400 forintról szóló takarékpénztári könyvet és egy 4000 forintot érő villarészt, összesen 6800 forintot. Ez az összeg 1200 forinttal volt megterhelve, az elhunyt két árva hátrahagyott összesen 5600 forintot örökölt.

— **Kossuth-club Chikagóban.** A Chikagóban létező számos nemzeti egylet között kiváló helyet foglal el a Kossuth-klub (Kossuth-Pleasure-Club), az ottani magyarok találkozó helye. A klub elnöke Neumann A., titkára Messinger L., pénztárosa titkára Lederer H., pénztárosa Richmann I., házgyaga Fried H., mint alelnök Goldfinger K. kisasszony szerepel. A klub minden hétfőn rendez mulatságot, a melyekben nemcsak a klub tagjai hanem meghívott vendégek is szívesen vesznek részt, s a melyeken nagy szerepet játszik a magyar zene és a magyar tánc.

— **A lefotografizott martír.** Szegszárdról írják: az oláh népboldogító laczfalusi pap Lukács László nemcsak a boldon ideit, hanem magát is bálványozva, megörökíteni szándékozta szegedi önkéntelen vendégszerelését. Lefényképezte magát, úgy, hogy „uri“ fogházát börtönnek feltüntetve vasárcok mögött áll és kezében bibliát tart, melyből az egyedül üdvözítő „Tribuna“ egy példányra kandikál ki. E fényképből 300 példányt rendelt meg a laczfalusi próféta Kalmár és társa műtermében. Az elnyomott oláh nép ábítatos szeretettel fogja megírni a legújabbban stílt martírt, akit a magyar zsarnok uralom vasárcok mögött sanyargatott, de aki ott is csatlakozott Tribunából merített vigasztalást. De hát a kir. főügyész mit szól az ilyen népboldogító szent képekhez?!

— **Becsületes katona.** Szemtanu beszéli, hogy Budapestén a leleplezett honvéd-szobor előtt vezette el egy közönséges regbeli tiszt csapatát. A tiszt a szobor felé uézve kardjával szalutált a honvéd-émléknek, a mikor előtte elhaladt.

— **Hányan estek el Buda ostrománál?** Hiteles feljegyzések szerint Budavár ostrománál a magyar hadsereg összes vesztesége halottakban 427, sebesültekben 691 ember volt. Az osztrákok 1000 embert vesztek, tehát az őrségnek majdem egyharmadát, a többi fogságba került. A halottak eltakarítása napokat vett igénybe. — Előbb a dícsősen küzdött hőnővédek holttesteit szedték össze s csak aztán az utcákon szanaszét heverő horvátok holttesteit.

— **Magyar szándokok Rómában.** Mint Rómából sürgönyzik, megérkezett oda a 200 magyar szándok Vasváry Kólos hercegprímással, Császka György érsekkel a több más főpappal együtt. A szándokok, deccára a farszók utnak, kitűnően érzik magukat. A pályaudvarnál szíves fogadtatásban részesültek a Kuria és a Collegium Germano-Hungaricum részéről.

— **Uj lap.** Hátszegen június elsejével „Hátszeg és vidéke“ czimen egy szépirodalmi és közgazdasági heti lap fog megindulni Dobay Ferencz szerkesztése alatt.

— **Az orosz zsidók.** A „Standard“-nak jelentik Odessából, hogy a múlt héten 4300 orosz zsidó vándorolt ki Angliába és Ausztráliába.

— **A vizecsép kivájja a tenyeret.** Régi dolog, hogy az esőcsép kivájja a köziklát is, de hogy a tenyeret is megviseli, az egy multikori fogadás révén dől el. Egy amerikai clown fogadott egy athlétával, hogy ez utóbbi nem tudja ki, hogy egy liter víz három láb magasból cseppenként essen a tenyerére. Az athléta nevetve tartotta a fogadást. Megfelelő edényt kerítettek csepegtető készülékkel s megkzdődött a kísérlet. Az athléta 29 óráig csak kitarzott, összeszorított szájával némitván el fájdalom, de ezután a fájdalom oly heves lett, hogy a 429-ik cseppnél abba kellett hagynia. Tenyere földragadt, gyulladt kapott, sőt a bőr itt-ott felrepedt. A szemünk alig tudtak hova lenni bámulatokban.

Közönség köréből.*

Tek. Szerkesztő ur! Tisztelettel kérjük szíveskedjék, egyletünk reputációja érdekében helyet adni néhány felvilágosító sornak, melyekkel a nagyközönséget óhajtánók tájékoztatni.

A „Kolozsvári Kerékpáros Egyesület“-hez a tavasz beálltával több felől, számos panasz érkezett, hogy egy Kolozsvárt, mint a város környékén a kerékpározók a fogatok kavarják, sőt igen gyakran a legkellemetlenebb helyzetbe hozzák. Panaszolnak, hogy a kerékpározók az utakat egészen elfoglalják és a legékeltebb, az állatokra nézve ijesztő, az emberekre nézve félsikető ipolásokkal rendetlenkednek. Túlzott sipokkal zavarják a város nyugalmát. A sétateren a rendetlen és tudatlan hajtással, úgy a séta kocsiókat, mint a sétálókat állandóan zavarják, sőt veszélyeztetik.

E panaszokkal szemben kijelentjük, hogy Kolozsvárt ez idő szerint 90—100 ember kerékpározik, a kiknek igen nagy része serdülő ifjékból áll a társadalom minden rétegéből, a kikről mi is tudjuk, hogy nem egyszer heccelődnek, sipolnak — ha kell ha nem — lövöldöznek és rendetlenkednek a közutakon. Ezek az ifjoncok Egyletünknek nem tagjai, hanem ugynevezett vad bicyklisták, a kikkel semmiféle solidaritásba nem állunk s így értük felelősséget nem is vállalhatunk.

A mi Egyletünknek ez idő szerint 41 tagja van, a kik közutakra csak akkor mehetnek, ha a hajtásban megszerették a kellő jártasságot. Egyletünknek a miniszter által megértesített alapszabályai vannak, a melyben körül van írva szorosan, a tagok kötelessége. Vannak továbbá a hatóság által jóváhagyott háziszabályaink, a melyismét csak fegyelmezett-ségnek mellet bizonyít. Tagjaink csak intelligens művelt emberek lehetnek, a kik szigorúan tartják magukat az előirt szabályrendelethez, a mely szorosan kizár minden olyan kihágást, a mely a nagy közönségnek kellemetlenséget okozhatna. Egyenruhánk és jelvényünk van, a melyről mindenki felismerhet mivel ezek viselése nélkül, kerékpárra tlni nem szabad. E szerint lehetetlennek van téve, hogy Egyletünk tagjai felismerés nélkül rendetlenkedhessenek.

Ezek után arra kérjük és figyelmeztetjük panaszolókat, hogy az esetleges zavarokert ne a Kolozsvári kerékpár egyesületet tegyék felelőssé, hanem azokat az urakat, kik a hasznos sport köpenyge alatt szeretnek hecceteket inscenizálni.

Kolozsvárt 1893 máj. 23.

Teljes tisztelettel

A kolozsvári kerékpáros

Egylet nevében:

Bartha Gergely

kapitány.

Magyar-Igen, 1890. május 18

A „Kolozsvár“ f. hó 12-iki, 107. számában „Papválasztási botrány“ czimmel egy cikket közöl, amely személyeknek az igazsággal és tényekkel homlokegyenest ellenkező dolgokat tulajdonít, minőlfogya kényszerítve érzem magamat nyilatkozni.

Kinyilatkoztatom, hogy az, mintha én mondtam volna, hogy „egy életünk, egy halálunk, innen, míg Ince pap nem lesz, senki ki nem megyen“, hogy szavamnak nyomatékot szerzendő, a templom két ajtaját bezárattam, vagy mi bezárattuk volna, aljas rágalom, a legszemtelenebb ráfogás, a minőt csak — egy minden aljasságra képes egyén állíthat rólam.

Felhívok mindenkit, a ki ott jelen volt, nyilatkozzék, mondtam-e, s tettem-e én ezeket, vagy ezekhez hasonlókat, s hogy nem én voltam-e az, a ki, midőn láttam, hogy a szenvedélyek magas hullámokat vertek, kértem s intettem az embereket, ne hogy valami meggondolatlanúságot kövessenek el! Nem én voltam-e az, a ki a főgondnok urnak ajtót nyitattam?

Nincs becsületes ember, a ki az ezekkel ellenkezőt merné állítani, s csakis becsületes ember mondhat vagy írhat ilyeneket rólam.

Dr. Dobozy Vilmos.

*) E rovat alatti közleményekért a felelősség a beklüdtő fölt. Szerk.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti távirata.)

Mentelmi ügy a főrendeknél.
Budapest, május 23.

Főrendház 24-én tárgyalja Eszterházy Károly mentelmi ügyét.

Főurak a szoborünnepélyen.
Budapest, május 23.

A budai szobor-ünnepélyen megjelentek a Károlyi család összes férfi és nőtagjai 16-án. A mágna világól még számosan.

A királyné kegyelele.

Budapest, május 23.

A fiumei hadastyán-egyletnek mai zászlószentelő ünnepélyére, Erzsébeth királyné magyar feliratú díszes babérokoszorút küldött.

Országos tornaverseny.

Bpest, május 23.

Az országos tornaversenyen tegnap mintegy 2500 tanuló vett részt. Östályonként kettő rendezben állottak fel a Károlyi-kaszárnya udvarán és a 32-ik ezred zenekarával mentek ki a városligeti mesterséges jégpályán lévő versenyterre.

Először elénekelték a himnuszt, aztán szabad menetgyakorlatokat végeztek.

Következtek a gyűrű, körhinta, nyújtó, karfa gyakorlatok. Végül díszelvonulás. Ma lesz a dijkiosztás. Tegnap ott voltak:

Csáky, Berzevicsy, Verédy Bpest tanfelügyelője, Berzevicsy.

A kereskedelmi akadémisták utja.

Budapest, május 23.

A kolozsvári kereskedelmi akadémiukok ma bejárták Belgrád nevezetességét. Vándory Lajos hírlapíró kalauzolta őket. Mihály fejedelem szobrárt Kiss Sándor igazgató beszéd kíséretében megkoszorozta.

Schmarn.

Budapest, május 23.

Schubert János késsa, gránátos utca 3. szám alatti lakásán nemzeti zászló volt kitéve a szobor-ünnepély alatt. Egy részeg tiszt szolga a zászlót letépte. Schubert a rendőrségnél jelentettette, de ott azt felelték neki, hogy ilyen esetekélység miatt nem érdemes lármát tlni.

A szerb király és Natália.

Budapest, május 23.

Sándor szerb király ma Kladovába utazott anyjával. Három szerb hajó követte őket. Kladovánál a polgármester fogadta, a király holnap visszautazik Belgrádba.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

466. (1-1)

REINBOLD ARTHUR,
kir. törvényszéki bíró.

465. (1-3)

00000000000000000000000000000000

467. (1—2)

447. (4-20)

468 (1—3

100

[illegible]